

873A

1768,8.

SPECIMEN
CONTINENS
CAPVT IVRIS CONTROVERSVM
AN
VINDICATIO REI
A FICTO POSSESSORE
TOLLAT VINDICATIONEM A VERO
POSSESSORE

QVOD
ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA
PRAESIDE
D. CHRISTIANO HENR. BREVNING
PROFESSOR. IVR. NAT. ET GENT. PVBLIC. ORDIN.
ET SOCIETAT. LITER. DVISVURG.
SOCIO

DIE XXVII. APRILIS ANNO CIDIICCLXVIII.
IN AVDITORIO PETRINO
PVBLICE DEFENDET
CHRISTIANVS TRAVGOTT
ENGELMANN
LOEBAV. LVSAT.

LIPSIÆ
EX OFFICINA LANGENHEMIA.

SPECIMEN
CONTINENS
CAPUT IVIS CONTROVERSIAM
AN
VINDICATIO REI
A FACTO POSSESSORIS
TOLLAT VINDICATIONEM A VERO
POSSESSORE
OVID
ILLUSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA
P R A E S I D E N S
D. CHRISTIANO HENR. BREYNING
PROFESSOR IUR. NAT. ET GEN. PUBLIC. ORDIN.
ET SOCIETAT. ACADEM. VIENNAE
SOLUS
DIE XXVII APRILIS ANNO MDCCCXXVII
IN AULICORIO PETRINO
PUBLICE DEFENSIT
CHRISTIANVS TRAVGOTT
ENGELMANN
LORRAE LYCAE

J. P. S. I. A. B.
EX OFFICINA LANGENHORN

AN

VINDICATIO REI

A FICTO POSSESSORE
TOLLAT VINDICATIONEM A VERO
POSSESSORE.

§. I.

Doli causam inuidiosam fuisse romanis
imo interdum infamem, ii, qui quo-
dammodo degustarunt ciuiles Roma-
norum leges primis tantum labris probe norunt.
Nam vel illa ex doli capite a Praetore data restitu-
tio

A 2

tio in integrum, actiones directae tutelae, mandati caet. ex dolo infamantes, trecentaque alia probant. Maxime vero ad hanc tractationem pertinet *Rei vindicatio* contra eum, qui *dolo possidere desit*. Hanc tantum nobis sumamus, deque hac actione breuissime quaedam dicamus, cum vera vindicatione comparabimus, tandem an vna alteram tollat videamus.

§. II.

Ex dominio vindicatio oriebatur, quam descripsit GVNDLINGIVS in *Diss. de Rei Vindicatione in Iure Romano*. Domino dabatur, atque Praetor Edicto promittebat, se contra eum daturum actionem, qui possideret. Recte ergo et ante omnia vindicandum erat, an quis possideat rem, quam alter vindicaturus erat. Hinc VLPIANVS in *L. 9. π. de R. V.* expresse ait: *Officium autem iudicis in hac actione in hoc erit, ut iudex inspiciat, an reus possideat*. Contra eum vero, qui non possidebat, haec actio dari non poterat, cum in rem concepta esset ea actio. Hinc simulac is, qui rem, quae vindicanda erat, bona fide alienauerat, conueniri hac actione non poterat, sed contra nouum possessorem tunc instituenda.

§. III.

§. III.

Iam vero limitanda haec sententiã in eo, qui dolo malo desit possidere. Dolo malo vero desit quis rem possidere, qui, cum experiretur se dominum rei haud esse remque alium quem vindicaturum, ea intentione alienat, ne a domino conueniri possit, cuique inde damnum ex alienantis animi proposito fit, vt sua re iam carere debeat. Antiquo iure hanc ignoratam fuisse limitationem, dubitandum non est, nec quidquam interfuit, an bona fide quis desierit possidere, an vero dolo effecerit, quo minus possideat, neuter conueniri poterat, ob formulam actionis, quae in rem eiusque possessorem concepta. Contra hunc vero, qui dolo malo desierat possidere, postea vindicatio data est, quod ex GAIIO in L. 36. π . de R. V. patet: *Qui petitorio iudicio utitur, ne frustra experiatur, requirere debet, an is, cum quo instituat actionem possessor sit, vel DOLO DESIIT POSSIDERE.* Quo iure haec vindicatio ad eum extensa sit, qui dolo possidere desierat, videndum. Ex Praetoris Edicto eam non esse, sed potius extensivae iurisprudentiae et disputationi fori origines debere suadet PAVLVS in L. 27. § 3 π eod. ait: *Sed et is, qui ante litem contestatam dolo desit rem possidere, tenetur in rem actione idque ex SCto colligi potest, quo cautum est, vt diximus, vt dolus praeteritus in heredita-*

reditatis petitionem veniat. Cum enim in hereditatis petitione, quae et ipsa in rem est, dolo praeteritus fertur; non est absurdum, **PER CONSEQUENTIAS**, ut et in speciali in rem actione dolum praeteritum deduci,

§. V.

Haec vero vindicatio, quae contra eum, qui dolo desit possidere diuersae est naturae a vera rei vindicatione. Sicuti enim haec ad rem ipsam recuperandam instituebatur, ita illa ad eam recuperandam, cum reus rem non possideret, institui non poterat, sed ad consequendum id, quantum iurauerit aduersarius in litem sine ulla taxatione in infinitum, ut putat **VLPIANVS** in *L. 68. §. de R. V.* Fictio illa quidem eum adhuc possidere, qui desierat dolo malo, efficiebat, ut formula vindicaturus uti posset rei vindicationis, sed cum alter exciperet se non possidere, actor contra replicaret, dolo desuisse eum possidere, in tantum condemnandus, in quantum alter in litem iurauerat. Haec vero condemnatio mera doli poena erat, quod in mente videtur habuisse **PAVLVS** in *L. 69. eod.* *Is, qui dolo fecit, quo minus possideret; hoc QUOQUE PVNITVR*, quod actor cauere ei non debeat. caet. Particula *Quoque* denotat aliam poenam inferri condemnato, quae est ipsa condemnatio prin-

* * *

principalis. Hinc ipsi heredes illius, qui defuit dolo possidere, conueniri haud poterunt; quare et IULIANVS in L. 52. eod. expresse decidit: *Cum autem, inquit, fundi possessor ante litem contestatam dolo malo fundum possidere defuit: heredes eius in rem quidem actionem suscipere cogendi non sunt; sed in factum actio aduersus eos reddi debet, per quam restituere cogantur, quanto locupletes ex ea re facti fuerunt.*

§. VI.

Iam hac poenali actione per vindicationis formulam conuentum fuisse eum, qui defuerat dolo possidere, subnata est quaestio, si dein contingat, ut dominus ille rem suam deprehendat apud alium, qui verus possessor, an nihilominus ipsam rem ab eo instituta vindicatione consequi possit, an vero repelli possit ab reo, quod iam rei aestimationem consecutus fuerit. Recte adfirmandum videtur, non obstante hoc, quod iam dominus rei vindicatione contra fictum possessorem usus fuerit, vera adhuc experiri posse contra verum rei possessorem. Nam in illa actione contra fictum possessorem non consequeretur rem ipsam, sed loco poenae ob admissum dolum, quantum in litem iurauerat actor. Hac vero actione suum adhuc consequi poterat, cuius dominium nondum amiserat. Dein argumento ducto ab alia specie fictae posses-

possessionis, quae est in eo qui se liti obtulit probari potest, saluam esse domino adhuc vindicationem veram ad ipsam rem consequendam. Nam scribit PAVLVS in L. 7. π . de R. V. *Si is, qui obtulit se fundi vindicationi, damnatus est: nihilominus a possessore recte petitur, sicut Pedius ait.*

§. VII.

Neque argumentum, quod in contrariam sententiam adducunt ex GAI0 in L. 57. π . de Reg. Jur. *Bona fides non patitur, ut bis idem exigat*, nostrae sententiae contrarium esse potest. Is enim, qui actione aliquo dolosum hominem coercet, post rem suam vindicat, haud quaquam idem bis exigit. Vtraeque enim actiones contra fictum et verum possessorem ad plane diuersa tendunt. In vtraque ergo actione diuersa res est, quae petitur, dein contra diuersas plane personas instituitur, et tandem ex diuersis plane causis ipsa fit petitio. Hinc vna alteram nequit tollere.

T A N T V M.

ULB Halle

3

005 880 491

VD18

1768,8.

C I M E N
N T I N E N S
C O N T R O V E R S V M
A N
A T I O R E I
P O S S E S S O R E
C A T I O N E M A V E R O
S E S S O R E
V O D
R V M O R D I N I S G R A T I A
E S I D E
H E N R. B R E V N I N G
E T G E N T. P V B L I C. O R D I N.
L I T E R. D V I S B V R G.
O C I O
S A N N O C I D I O C C L X V I I I.
O R I O P E T R I N O
E D E F E N D E T
V S T R A V G O T T
L M A N N
A V. L V S A T.

S I A E
A L A N G E N H E M I A.

